

Universitetsledelsen UiT

Høringssvar – Livslang læring i nord (Arboutvalget)

Råd for samarbeid med arbeidslivet (RSA I og II) har i brev datert 04.01.21 fått tilsendt rapporten «Livslang læring i nord», og er invitert til å komme med høringssvar på denne rapporten og de tiltak og anbefalinger som den fremmer. Da RSA først har sitt første ordinære møte i 2021 den 25. februar, og høringsfristen er 15. februar, ble det invitert til et ekstra møte i RSA 8. februar for å få innspill på denne høringen. På møtet 8. februar var det de imidlertid de interne medlemmene som deltok, i tillegg til studentrepresentanter, ledere og sekretariat. To medlemmer som ikke kunne delta sendte sine synspunkt pr. epost, og en av disse er eksternt medlem av RSA.

Denne høringsuttalelsen vil bli tatt opp i det første ordinære møtet 25. februar i RSA I og II, og om det der kommer ytterligere innspill, vil disse bli ettersendt. Det er særlig interessant om eksterne medlemmer har innspill som vi kan formidle videre.

I høringsbrevet er RSA blitt bedt om å ta stilling til tre spørsmål:

- a) Er det tiltak nevnt i rapporten (s. 25-31 m/ oppsummering s. 30) som dere vil fremheve som særlig viktig for å skape bedre samarbeid mellom UiT og aktører og individer som etterspør kompetanse?
- b) Har dere innspill på tiltak som ikke er nevnt i rapporten, som burde løftes opp i den videre behandlingen av temaet?
- c) Organiseringen av det videre arbeidet med arbeidsfeltet skisseres på s. 31-33. Hva bør vektlegges når man avgjør hvordan arbeidet med livslang læring skal organiseres fremover?

Høringssvar til punkt a)

Høringsinnspillene til det første punkt a) er nedenfor strukturert etter de tema som nevnes i tabellen på side 30 i rapporten. Bare de tema som RSA-medlemmene uttalte seg om er tatt med nedenfor.

Faglig ledelse og undervisningsressurser:

For å kunne gi tilbud ut over ordinære grunnutdanninger er det nødvendig med tilstrekkelig ressurser, kapasitet og kompetanse. Det må evt. søkes eksterne midler for å realisere dette, men utvikling og gjennomføring av tilbud må legges inn i fakultetenes og instituttenes virksomhetsplaner. Det er viktig at EVU-studier ikke blir noe vitenskapelige ansatte og fagmiljøer bare driver med på prosjektbasis, men at denne type undervisning og utdanning blir ordinær drift.

Det er potensiale for at allerede eksisterende emner kan fleksibiliseres, og ved gjennomgang og opprettelse av emner kan det være et sjekkpunkt om dette kan fleksibiliseres. Det kan da også vurderes om ordinære studenter og «EVU-studenter» kan delta på samme tilbud. «Formsøm» av tilbud gir best tilrettelegging for arbeidslivet, men dette er mer ressurskrevende. Alle tilbud krever at det er kompetente og engasjerte fagfolk som driver arbeidet med disse tilbudene.

Arbeidslivskontakt:

Arbeidslivspanel eller avtakerpanel sammensatt fra arbeidslivet vil gi fagmiljøene gode muligheter for samarbeid med arbeidslivet om utdanning. Det er imidlertid ressurskrevende å etablere og drifte slike panel på instituttnivå, så et spørsmål er om dette bør være på fakultetsnivå? BFE har etablert et næringslivspanel på fakultetsnivå, og har så langt gode erfaringer med dette.

Utvikling av alumninettverk er også krevende, men fagmiljøer ved UiT som har slike nettverk har gode erfaringer med dem og aktiviteter i disse nettverkene, gjelder bl.a. Institutt for geovitenskap, Institutt for informatikk og Juridisk fakultet. Ved Institutt for geovitenskap arbeides det også med felles alumninettverk med UiB og UiO. Alternativt kan en samarbeide med faglige interesseorganisasjoner, som f.eks. Institutt for sosiologi samarbeider med sosiologiforeningen.

Det er viktig å få på plass en «samarbeidsportal» på nettsiden til UiT som gjør at eksterne lett finner fram til relevante fagmiljø og fagfolk. Kontaktpersoner i fagmiljøene må ha ressurser til å ha denne funksjonen, og det må vurderes om disse kontaktfunksjonene skal være på fakultets- og/eller instituttnivå. Det er også ønskelig med portalløsning som gjør det mulig å koble studenter, fagmiljø og bedrifter, men på dette området deltar UiT i arbeidet med utvikling av nasjonal arbeidslivsportal.

Når det gjelder arbeidslivskontakt mener RSA ellers at det er viktig at en bygger på etablerte nettverk som næringsklynger, sektornettverk og regionale råd og enheter, altså at samarbeidet baseres på noder i allerede etablerte nettverk. Dette gir også bedre muligheter for rekruttering til tilbud enn kontakt med enkeltbedrifter eller enkeltpersoner.

Infrastruktur:

Det er viktig å oppgradere lokaler og utstyr for distribuert undervisning. I dag er det store variasjoner i hvordan dette er tilrettelagt mellom campuser og fagmiljø. Lokaler og utstyr ved HSL-fakultetet i Tromsø er f.eks. ikke godt tilrettelagt for distribuert undervisning og studentaktive læringsformer.

Insentivsystemer:

RSA ønsker at evt. insentivsystemer innrettes mot fagmiljøer og institutter som bidrar til å utvikle og gjennomføre fleksible studier, og integrere dette i fag- og arbeidsplaner ved instituttene.

Det er delte synspunkter på bruken av individuelle insentiver, og flere mener dette ikke vil bidra til å integrere fleksible studier i kjernevirksomheten til fagmiljøene. Men det er også andre synspunkt på dette, at det kan være et nødvendig virkemiddel for å få utviklet og gjennomført fleksible studier, for å øke interessen og engasjementet blant de fagansatte til å prioritere dette arbeidet.

Dedikert pådriver og prosjektutvikler:

RSA ønsker at det bygges utdanningspartnerskap med sentrale virksomheter og organisasjoner i Nord-Norge, og med etablerte nettverk (jamfør punkt under Arbeidslivskontakt). Dette vil gjøre at arbeidslivssiden i større grad tar initiativ overfor UiT om EVU for sine arbeidstakere.

Administrative støttesystemer og prosedyrer:

Det er ønskelig at mest mulig av den administrative støtten til fleksible tilbud er nærmest mulig fagmiljøene, slik at fagfolk og studenter har nær administrativ støtte til tilbudene. Dette gir også fagmiljøene mest mulig direkte kontakt med arbeidslivet som etterspør slike fleksible tilbud.

RSA ser positivt på mulighetene for flytende og forenklet opptak som gjør at tilbud kan startes opp raskere, og på tidspunkt i året som passer for arbeidslivet, særlig tilbud rettet mot bransjer som har tydelige sesongvariasjoner.

Profilering og markedsføring:

Det må være enkelt å finne fram til fleksible studietilbud på UiTs nettside, og enkelt å finne kontaktpersoner i fagmiljøene for samarbeid om utvikling av slike tilbud, jamfør avsnittet om «samarbeidsportal» under arbeidslivskontakt over.

Fagmiljøene ønsker hjelp til markedsføring av fleksible tilbud, gjennom alle kanaler der en kan treffe potensielle studenter. Disse fleksible tilbudene har gjerne andre målgrupper enn det øvrige UiTs tilbud, og det krever målrettet og profesjonell markedsføring gjennom bl.a. sosiale medier.

Høringssvar til punkt b)

RSA har noen generelle kommentarer og noen forslag til konkrete tiltak som ikke er nevnt i rapporten. De konkrete tiltakene nevnes først under, før de mer generelle kommentarene følger deretter.

Et konkret forslag er veiledningskurs for praksisveiledere i bedrifter og virksomheter, og for biveiledere for oppgavesamarbeid og annet utdanningssamarbeid. Dette vil øke kapasiteten i arbeidslivet til å motta studenter, og skape interesse i arbeidslivet for å ta videre utdanning.

Et annet konkret forslag er mer erfaringsutveksling mellom fagmiljøene om fleksible studier. Det er et stort og mangfoldig fleksibelt tilbud ved UiT, men ulike fagmiljø gir dette på ulike måter, og erfaringsutveksling mellom fagmiljøene kan gi betydelige læringseffekter og forbedre tilbud.

Et tredje forslag fra RSA er ønsker om flere tverrfaglige fleksible tilbud, der det blir arbeidet med case fra arbeidslivet fra flere fagmiljø og blandete studentgrupper. Dette krever tverrfaglige initiativ og en viss frigjøring fra linjetenkning i fakulteter og institutter.

Mer generelt mener RSA at det også i disiplinlagene må arbeides mer med å bygge en «videreutdanningskultur», der det å ta videre utdanning blir mer vanlig. En del profesjonsfag, særlig innen helse og pedagogikk, har lang tradisjon og stort omfang av videreutdanning, og de som tar slik utdanning blir derfor utdannet i en «videreutdanningskultur».

Også mer generelt er ønsket fra RSA om å få inn og se forskning som naturlig del av videreutdanning og fleksible studier. Og at det i nettverk for fleksible studier er mange aktuelle forskningspartnere i arbeidslivet, som kan bringe nye problemstillinger inn for forskningen ved UiT.

Avslutningsvis drøftet også RSA gratisprinsippet som en anser som viktig for å opprettholde rekrutteringen til fleksible studier, at dette bør være normen for tilbudene fra UiT. Samtidig ser en behov for eksterne inntekter fra partnere i arbeidslivet, særlig for å realisere formsydde kurs, og en form for betaling fra involverte bedrifter og virksomheter kan være nødvendig.

Høringssvar til punkt c)

RSA ser for seg organiseringen av livslang læring ved UiT som en kombinasjon av de foreslåtte modellene 1 og 2, da det både er viktig med god forankring på instituttnivå, og en mer overordnet felles satsing på livslang læring for hele UiT.

Fleksible studier og livslang læring må så godt som mulig integreres i den ordinære virksomheten i fagmiljøene, for ansvarliggjøring og planlegging av slike studier blant de som skal utvikle og gjennomføre studiene. Det er også disse som har den operative kontakten med samarbeidspartnerne i arbeidslivet, og denne kontakten er viktig for utvikling og gjennomføring av fleksible studier.

Samtidig ønsker RSA en mer samlet satsing på livslang læring ved UiT, og et eget senter med ledelse og overordnet ansvar for denne virksomheten vil bidra til en slik satsing. Et eget senter vil også gi muligheter til å koordinere innsatsen, ta initiativer på tvers av fagmiljøer, bidra til erfaringsutveksling mellom fagmiljøene og til utvikling og forbedring av tilbudene, både den tekniske infrastrukturen for distribuert undervisning og innholdsmessige forbedringer. Det er også viktig med en egen enhet som kontaktpunkt for eksterne som ikke har bestemte fagmiljø de forholder seg til.

Avslutningsvis vil RSA også trekke inn campusperspektivet. Campusene i Alta, Narvik og Harstad har alle lang erfaring fra omfattende fleksible studietilbud, og også i dag er omfanget av slike studier høyt – for eksempel gjennom digitaliserte tilbud i Narvik og Alta og samlingsbaserte opplegg i Harstad. Disse tilbudene utvikles og gjennomføres ofte som svar på konkrete behov i det regionale samfunns-, nærings- og arbeidslivet. Når UiT skal utvikle tilbudene innenfor livslang læring, vil det derfor være fruktbart også å bygge videre på kompetansen, kulturen og kapasiteten ved campusene utenfor Tromsø, herunder etablere en organisering som sikrer at fakultetsstrategiene integreres med campusstrategiene.

Vennlig hilsen

Bjørn Solvang
Leder RSA I

Bård Borch Michalsen
Leder RSA II